

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053

+38 044 486 28 78 +38 067 103 58 88

info@auc.org.ua amu.inform@gmail.com t.me/auc_ua auc.org.ua

№ 5-343/23

від 6 липня 2023 року

**Міністерство розвитку громад,
територій та інфраструктури України**

Щодо реалізації Порядку ЄВідновлення

Асоціація міст України провела 16 червня 2023 р. засідання фахової мережі з питань відновлення муніципальної інфраструктури, за результатами роботи якої виявлено проблеми в застосуванні Порядку надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації, з використанням електронної публічної послуги "єВідновлення", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 р. № 381 (далі – Порядок), як про це попереджала Асоціація міст України листом від 24 травня 2023 р. № 5-233/1/23.

Так, затримують виплати громадянам наступні проблеми, які необхідно вирішити на рівні законодавства:

1. Відповідно до пункту 8 Порядку комісія, утворена для розгляду питань надання компенсації за пошкоджені об'єкти (далі – Комісія), зобов'язана проводити перевірку кожного отримувача компенсації на відсутність (наявність) судимості за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених розділом I "Злочини проти основ національної безпеки України" Особливої частини Кримінального кодексу України.

У загальному порядку отримання відомостей, визначеному наказом МВС від 30 березня 2022 року № 207, ця процедура вимагає від Комісії додаткових часових витрат.

2. Відсутність в Порядку можливості відкликання (зупинення розгляду) заяви:

- за власним бажанням заявника;

- у разі відмови заявника підписати чек-лист (наприклад, у разі якщо сума пошкоджень є значно вищою, ніж 200 тис. грн, і заявник не погоджується підписати чек-лист, обмежений обсягом ремонту у 200 тис. грн);

- у разі неможливості провести обстеження (зокрема, у зв'язку з небезпекою обстрілів);

- у разі потреби внесення змін до технічної документації щодо квартири у випадку, якщо до пошкодження були виконані певні роботи, які не відображені у такій документації (наприклад, у разі пошкодженого скління балконів чи лоджій, яке не було передбачено проєктом будинку/технічним паспортом квартири або у разі якщо документи, що підтверджують правомірність такого скління відсутні), що призводить до невідповідності даних в Реєстрі реальній ситуації.

3. Строк розгляду заяви, визначений в Порядку, не повинен перевищувати 30 календарних днів з дня її подання, разом з цим:

3.1. фізичним особам надали право подавати заяви через Портал ДІЯ з 09 травня 2023 року, а Комісії отримали юридичне право розглядати заяви з 22 травня 2023 р., доступ до електронного кабінету й технічну можливість розглядати заяви, подані на Порталі ДІЯ, Комісії отримали тільки з 29 травня 2023 р. таким чином сформовано заяви, які неможливо було розглянути протягом визначеного в Порядку строку;

3.2. внесені до Порядку зміни постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2023 р. № 565 набрали чинності 07 червня 2023 р., спричинили необхідність внесення змін до положення про Комісію та до її складу, і відповідно – до зупинки розгляду заяв;

3.3. систематичні технічні збої у роботі Порталу ДІЯ ускладнюють розгляд заяв протягом встановленого строку;

3.4. відсутність доступу до Реєстру пошкодженого та знищеного майна (далі – РПЗМ) для представників комунальних підприємств, які залучені до робіт з обстеження, затримує внесення даних до РПЗМ і, відповідно, розгляд заяв у встановлений строк;

3.5. акти обстеження об'єктів нерухомого майна, які складають районні Комісії з обстеження у містах з районним поділом, містять багато недоліків (наприклад, відсутність підпису власника об'єкту нерухомого майна про ознайомлення, недосконала фотофіксація або її відсутність), тому потребують ретельної перевірки та у багатьох випадках доопрацювання, що в свою чергу потребує додаткового часу на опрацювання;

3.6. можливість одночасної роботи представників різних районів в РПЗМ відсутня, отже строк розгляду заяв штучно затягнуто;

3.7. розгляд заяв щодо надання компенсації від власників одноквартирних будинків, у тому числі відокремлених житлових будинків садибного типу, зблокованих будинків з окремими квартирами, що мають свій власний вхід з вулиці, котеджів та будинків одноквартирних підвищеної комфортності, будинків садибного типу, дачних та садових може потребувати більше часу, ніж 30 календарних днів, у зв'язку з тим, що такі об'єкти не належать до переліку тих, які підлягають першочерговому комісійному/технічному обстеженню (відповідно до абзаців восьмого – одинадцятого пункту 6 Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473);

3.8. значна кількість пошкоджених та зруйнованих об'єктів не дозволяють забезпечити одночасне проведення обстеження на них та, відповідно, розгляд заяв про надання компенсації у строк до 30 днів.

4. Підставами для відмови у наданні компенсації, встановленими пунктом 14 Порядку, є:

- подання заяви про надання компенсації особою, яка не може бути отримувачем компенсації відповідно до цього Порядку або не має повноважень для подання заяви;
- перевищення граничного розміру компенсації;
- виявлення недостовірних даних, зазначених у заяві про надання компенсації за пошкоджений об'єкт.

Водночас, в Порядку не визначено, чи вважатимуться недостовірними дані, подані щодо об'єкту нерухомого майна у разі виявлення не внесених змін до проєктної та технічної документації такого об'єкту нерухомого майна у зв'язку з виконаним переплануванням.

При проведенні обстеження та огляду пошкодженого об'єкта Комісія зможе встановити обсяг пошкоджень та обсяг робіт для відновлення такого об'єкту лише після внесення власником об'єкту нерухомого майна відповідних змін до проєктної та/або технічної документації. Процедура розгляду заяв (зупинення / відмови) щодо житлових об'єктів, на яких виконано перепланування, але зміни не відображені належним чином (зокрема, у технічному паспорті), Порядком не врегульована.

5. Пунктом 11 Порядку передбачено, що Комісія в РПЗМ отримує заяви та перевіряє надані до заяви інформацію та додані документи.

Водночас, отримання членами Комісії доступу до персональних даних отримувачів без їх згоди на це є порушенням законодавства про захист персональних даних, а саме щодо:

- документів, що посвідчують особу;
- документів, що підтверджують право власності на об'єкти нерухомості;
- документів, що підтверджують пріоритетне право на отримання компенсації;
- документів щодо відсутності/наявності судимості.

6. Пунктом 13¹ Порядку передбачено, що адміністратор центру надання адміністративних послуг, посадова особа органу соціального захисту населення або нотаріус у день звернення особи з метою подання заяви та документів (у паперовій формі) заповнює заяву (з переліком документів, які додаються до заяви) засобами Порталу ДІЯ. Однак, на практиці адміністратор центру надання адміністративних послуг, посадова особа органу соціального захисту населення або нотаріус не мають відповідного доступу до Порталу ДІЯ.

7. Додатком 2 до Порядку передбачений чек-лист з визначення розміру компенсації для відновлення пошкодженого об'єкта нерухомого майна. Серед критеріїв відповідності заяви, що містяться у чек-листі, є критерій «Чи проведено ремонт на момент складення чек-листа?». Формою чек-листа надано лише два варіанти відповіді «так/ні». Водночас, в разі часткового виконання ремонтних робіт, незрозуміло, як правильно зробити вибір.

8. Пунктом 10 Порядку визначено, що розмір компенсації за один пошкоджений об'єкт не може бути більший, ніж 200 тис. грн. Водночас, значна частина пошкоджених об'єктів потребують відновлення на більшу суму. Інші джерела для покриття різниці витрат та порядок дій Комісії у разі більшої вартості робіт, необхідних для відновлення шляхом поточного або капітального ремонту об'єкту в цілому, не визначені. Порядком не визначено, чи вносити до чек-листа весь перелік робіт, необхідних для відновлення чи лише на суму 200 тис. грн, що робити з іншими роботами / матеріалами, що не увійшли в 200 тис. грн, чи підпадає в принципі такий об'єкт під компенсацію відповідно до Порядку чи будуть запроваджені інші механізми компенсації для таких об'єктів нерухомого майна, відновлення яких потребує більше 200 тис. грн, і чи матиме заявник право звернутись для отримання компенсації більшого обсягу.

9. Відповідно до пункту 28 Порядку з метою встановлення факту цільового використання компенсації для придбання будівельної продукції для проведення

ремонту за кожним видом ремонтних робіт, визначених у чек-листі, Комісією здійснюється верифікація. Така верифікація відповідно до частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу України належить до повноважень розпорядника бюджетних коштів (Мінінфраструктури), а не Комісії. Разом з тим, Порядком не визначено чіткого порядку проведення такої верифікації та не встановлено відповідальності отримувачів за факти порушень щодо цільового використання коштів.

10. Додатком 2 до Порядку передбачено Перелік робіт, які покриваються для відновлення експлуатаційної придатності об'єкта. Цей Перелік не містить всіх потенційно необхідних видів робіт, а також не визначає, чи включається вартість матеріалів, що використовується для відновлення стін, до вартості таких робіт.

Зазначені вище проблеми, наявні в Порядку, стримують виплати компенсацій фізичним особам, а тому потребують невідкладного вирішення через внесення змін до Порядку чи надання відповідних роз'яснень.

Асоціація міст України готова сприяти в організації інформаційних заходів для органів місцевого самоврядування щодо питань утворення та роботи Комісій з розгляду питань надання компенсації за пошкоджені житлові об'єкти.

Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН